Raadsvoorstel

Zaaknummer: 2026-082538

Datum behandeling in collegevergadering	Datum behandeling in commissievergadering	Datum behandeling in raadsvergadering	Portefeuillehouder
6 oktober 2026	5 november 2026	12 november 2026	J.D.W. Klaasse

Raadsnummer	Status
105/26	Openbaar

Titel
Programmabegroting Ouder-Amstel 2027-2030

Voorgesteld besluit
1. De Programmabegroting 2027-2030 vast te stellen.
2. De meerjarenraming 2028-2030 voor kennisgeving aan te nemen.
3. De nieuwe programma-indeling vast te stellen.
4. De taakvelden per programma vast te stellen.
5. In de Programmabegroting 2027-2030 de verplichte beleidsindicatoren, bedoeld in artikel 25, tweede lid, onder a, van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten op te nemen.
6. Geen extra paragrafen naast de verplichte paragrafen bedoeld in artikel 9, tweede lid, van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten op te nemen.

Publiekssamenvatting
Voor u ligt de programmabegroting 2027–2030 van de gemeente Ouder-Amstel. In deze begroting maken we inzichtelijk welke ambities we hebben voor de komende jaren, hoe we deze willen realiseren en welke financiële middelen daarvoor beschikbaar zijn. Het is daarmee niet alleen een financieel document, maar ook een weerspiegeling van onze inzet voor een leefbare, duurzame en betrokken gemeente.

Deze begroting is de eerste begroting van het nieuwe college en vormt een verdere uitwerking van de ambities uit het coalitieakkoord. Daarbij wordt ingezet op een financieel gezonde gemeente die blijft investeren in de kwaliteit van de leefomgeving, dienstverlening, duurzaamheid en de ontwikkeling van nieuwe woon- en werklocaties. Voor 2027 is er een positief resultaat begroot van € 259.000.

De programmabegroting bevat onder andere een overzicht van de baten en lasten per programma, een overzicht van de reserves en voorzieningen en een overzicht van de investeringen.

Geheimhouding
n.v.t.

Aanleiding en context
Deze begroting markeert de start van een nieuwe raadsperiode en is tevens de eerste begroting van het nieuwe college. De ambities en beleidsvoornemens uit het coalitieakkoord zijn in deze begroting verwerkt en vertaald naar concrete doelen, activiteiten en financiële kaders voor de komende jaren.

Met het begin van een nieuwe raadsperiode is op grond van de Financiële verordening ook een herijking van de programmabegroting aan de orde. De gemeenteraad stelt daarbij de programma-indeling, de onderliggende taakvelden per programma en de

beleidsindicatoren per programma vast. Er is voor de Programmabegroting 2027-2030 een nieuwe programma-indeling ontwikkeld. Op 3 september 2026 is de raad hierover geïnformeerd middels een presentatie.

De nieuwe programma-indeling maakt onderdeel uit van een bredere doorontwikkeling van de planning- en controldocumenten. Het doel hiervan is om de begroting overzichtelijker, beter leesbaar en meer gericht op sturing en verantwoording te maken. Door een duidelijkere indeling ontstaat meer inzicht in de relatie tussen maatschappelijke doelstellingen, activiteiten en financiële middelen.
Daarnaast is in deze begroting voor het eerst een afzonderlijk hoofdstuk opgenomen waarin de diverse begrotingswijzigingen inzichtelijk zijn gemaakt. Hiermee wordt transparanter weergegeven welke mutaties hebben plaatsgevonden ten opzichte van eerdere financiële uitgangspunten en welke effecten deze hebben op het begrotingsbeeld. De toevoeging van dit hoofdstuk is een rechtstreeks gevolg van gesprekken met leden van de gemeenteraad en draagt bij aan de verdere versterking van de informatievoorziening en de transparantie van de begroting.

Argumenten
Beslispunt 1:
De programmabegroting 2027 biedt een integraal inzicht in de voorgenomen activiteiten, prestaties en financiën van de gemeente. Op grond van de financiële verordening Ouder-Amstel 2023 (artikel 6, lid 1) autoriseert de gemeenteraad met vaststelling van de programmabegroting de totale lasten en baten per programma (hoofdstuk 2), de baten en lasten buiten de programma's (hoofdstuk 2.6), de reservemutaties (hoofdstuk 5.3), de mutaties in voorzieningen (hoofdstuk 5.4) en de opgenomen investeringskredieten met een investeringsbedrag lager dan €100.000 (hoofdstuk 6), voor begrotingsjaar 2027. Vaststelling van de begroting is noodzakelijk om de gemeente haar taken en opgaven in 2027 rechtmatig te laten uitvoeren.

Beslispunt 2:
Op grond van de financiële verordening Ouder-Amstel 2023 (artikel 6, lid 1) autoriseert de gemeenteraad met vaststelling van de programmabegroting alleen de baten en lasten voor het begrotingsjaar 2027. De meerjarenraming 2028-2030 is een verplicht onderdeel vanuit het BBV, maar is uitsluitend ter kennisname voor de gemeenteraad. De baten en lasten per programma, reservemutaties, etc. worden in de begrotingen van de desbetreffende begrotingsjaren pas door de gemeenteraad geautoriseerd.

Beslispunt 3:
Op grond van de financiële verordening Ouder-Amstel 2023 (artikel 2, lid 1) stelt de Gemeenteraad bij aanvang van iedere raadsperiode een programma-indeling vast. Met de nieuwe programma-indeling (bijlage 1) wordt de begroting transparanter en beter bestuurbaar. Waar in de vorige indeling enkele programma's een brede verzameling aan beleidsterreinen omvatten, zijn deze nu specifieker afgebakend. Hierdoor ontstaat een duidelijkere relatie tussen beleidsdoelen, activiteiten en beschikbare middelen, wat de kaderstellende en controlerende rol van de raad ondersteunt. Ter informatie is ook de verdeling in deelprogramma's weergegeven. De raad stelt alleen de programma-indeling vast.

Beslispunt 4:
Op grond van de financiële verordening Ouder-Amstel 2023 (artikel 2, lid 2) stelt de Gemeenteraad bij aanvang van iedere raadsperiode de taakvelden per programma vast. In bijlage 2 zijn de taakvelden per programma weergegeven.

Beslispunt 5:
Op grond van de financiële verordening Ouder-Amstel 2023 (artikel 2, lid 2) stelt de Gemeenteraad bij aanvang van iedere raadsperiode de beleidsindicatoren per programma

vast. Beleidsindicatoren zijn een belangrijk stuurmiddel voor de Gemeenteraad. Dit geldt echter alleen als de gekozen beleidsindicatoren relevant zijn en dat er voldoende actuele data beschikbaar is om de beleidsindicatoren de komende jaren op te nemen in de P&C documenten. Om deze redenen stellen we voor om in deze begroting 2027-2030 in ieder geval de verplichte beleidsindicatoren op te nemen.

Na het vaststellen van de begroting gaan we verder met het ontwikkelen van een bruikbare en duurzame set aanvullende indicatoren voor de begroting 2028. In deze begroting zijn alvast een aantal aanvullende indicatoren opgenomen, zoals bijvoorbeeld het aantal woningen per gebiedsontwikkeling project en de uitkomst inwonerspeiling 2025.

Beslispunt 6:
Op grond van de financiële verordening Ouder-Amstel 2023 (artikel 2, lid 4) stelt de gemeenteraad bij aanvang van iedere raadsperiode vast over welke onderwerpen hij in extra paragrafen naast de verplichte paragrafen van de begroting en de jaarstukken kaders wil stellen en geïnformeerd wil worden. Voorgesteld wordt om geen extra paragrafen op te nemen. Een aanvullend onderwerp wat gebruikelijk is om op te nemen in de paragrafen is bijvoorbeeld gemeentelijk vastgoed. Dit onderwerp is al verwerkt in de programma-indeling.

Risico’s en overige aandachtspunten
Indien de programmabegroting 2027 niet wordt vastgesteld, kan de gemeente niet voldoen aan de wettelijke verplichting om uiterlijk 15 november 2026 een vastgestelde begroting aan de provincie Noord-Holland aan te leveren. Dit kan leiden tot preventief financieel toezicht door de provincie, waardoor begrotingswijzigingen en financiële besluiten voorafgaand aan uitvoering aan provinciale goedkeuring moeten worden voorgelegd. Hierdoor wordt de gemeentelijke beleids- en uitvoeringsvrijheid beperkt.

Financiële aspecten
Onderstaande is een kopie van hoofdstuk 1.5 ‘Financiële hoofdlijnen van deze begroting’:

Deze begroting laat zien dat de gemeente Ouder-Amstel ook de komende jaren financieel gezond blijft. Hoewel de financiële ruimte onder druk staat door stijgende kosten en onzekerheden rondom rijksbijdragen, biedt de meerjarenraming voldoende basis om de gemeentelijke ambities uit te voeren en de financiële risico's op te vangen.

De begroting 2027 sluit met een positief resultaat van € 259.000. De totale zuivere baten bedragen in 2027 € 67,1 miljoen, tegenover totale zuivere lasten van € 67,2 miljoen. Per saldo wordt er nog € 345.000 onttrokken aan de reserves, waardoor we in 2027 uitkomen op € 259.000 positief. Onderstaande tabel geeft het begrotingsoverzicht voor 2027 weer.

Een nadere toelichting op de baten en lasten per programma is opgenomen in hoofdstuk 2 'Programmaplan'.

Overzicht van deze begroting	B 2027
Zuivere baten:	**67.078**
Samenlevingszaken	10.929
Ruimte	7.000
Gebiedsontwikkeling en RO-projecten	5.195
Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid	1.110
Buiten programma's	42.844
Zuivere lasten:	**-67.165**
Samenlevingszaken	-28.808
Ruimte	-15.560
Gebiedsontwikkeling en RO-projecten	-5.432
Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid	-6.351
Buiten programma's	-11.015
Saldo van zuivere baten en lasten:	**-86**
Onttrekkingen aan reserves	3.794
Toevoegingen aan reserves	-3.449
Saldo reserves:	**345**
Totaal begroot resultaat	**259**

Meerjarig resultaat
In onderstaande tabel is te zien dat in de jaren na 2027 de financiële ruimte tijdelijk afneemt. De belangrijkste oorzaak hiervan is de dip in toeristenbelasting vanwege de verbouwing van het Bastion Hotel. Verder ontvangen we in 2028 en 2029 ook minder inkomsten uit het gemeentefonds. Vanaf 2029 verwachten we weer een positief resultaat.

Het meerjarig perspectief sluit mooi aan bij de kaders die gegeven zijn in de kadernota 2027-2030. Daar werd verwacht dat de jaren 2027 en 2030 positief zouden zijn, terwijl er in 2028 en 2029 een begrotingstekort werd verwacht. Toch hebben er diverse ontwikkelingen plaatsgevonden sinds het vaststellen van de kadernota 2027-2030, zoals bijvoorbeeld de financiële vertaling van het coalitieakkoord en het uitkomen van de meicirculaire 2026. Voor een overzicht van de diverse ontwikkelingen met financieel effect die in deze begroting zijn verwerkt met toelichtingen verwijzen wij u naar hoofdstuk 1.6 'Van kadernota 2027-2030 naar begroting 2027-2030'.

Meerjarig resultaat	B 2027	B 2028	B 2029	B 2030
Zuivere baten	67.078	59.857	60.642	65.708
Zuivere lasten	-67.165	-60.440	-61.116	-65.407
Saldo zuivere baten en lasten	**-86**	**-582**	**-474**	**301**
Onttrekkingen aan reserves	3.794	1.686	1.432	1.395
Toevoegingen aan reserves	-3.449	-1.495	-909	-700
Saldo reserves	**345**	**191**	**524**	**695**
Totaal begroot resultaat	**259**	**-392**	**50**	**996**

Nuance op het begrotingsresultaat - septembercirculaire 2026
Bij het maken van de programmabegroting 2027 waren de effecten van de septembercirculaire 2026 nog niet bekend. Inmiddels is bekend dat de septembercirculaire een positief effect zal hebben op de gepresenteerde saldi in deze begroting. Gelijktijdig met de behandeling van de begroting op 12 november 2026, wordt een separate memo over de effecten van de septembercirculaire aangeboden aan de gemeenteraad. Hierin worden alle effecten van de septembercirculaire 2026 voor de

gemeente Ouder-Amstel beschreven.

Structureel resultaat
Voor de toezichthouder, provincie Noord-Holland, is het belangrijk dat de programmabegroting structureel en reëel sluitend is. Onderstaande tabel laat zien dat dit het geval is in 2027, 2029 en 2030. Het structurele resultaat is het resultaat exclusief incidentele baten, lasten en reservemutaties. Voor een overzicht van de baten en lasten die als incidenteel aangemerkt zijn verwijzen we u naar hoofdstuk 4.2 'Incidentele baten en lasten en structureel resultaat'.

Berekening structureel resultaat	B 2027	B 2028	B 2029	B 2030
Totaal resultaat	259	-392	50	996
Incidenteel resultaat	**-671**	**-441**	**203**	**320**
Structureel resultaat (=1-2)	**930**	**49**	**-153**	**675**

Investeringen en financiering
De komende jaren staan er grote investeringen op de planning. Zo is er in deze begroting onder andere rekening gehouden met de voorbereiding en/of bouw van drie basisscholen en met het ophogen van wijk Benning. Onderstaande tabel geeft de totale geplande investeringsuitgaven per jaar weer. In totaal verwachten we in de komende vier jaar voor bijna € 48 miljoen aan investeringen te doen. Een gedetailleerd overzicht van de investeringen is terug te vinden in hoofdstuk 6 'Investeringsbudgetten'.

Investeringen	B 2027	B 2028	B 2029	B 2030	Totaal
Samenlevingszaken	-665	-1.436	-20.499	-1.515	-24.115
Ruimte	-6.330	-6.470	-5.478	-5.478	-23.757
Bedrijfsvoering	-100	-	-	-	-100
Totaal investeringen	**-7.095**	**-7.906**	**-25.977**	**-6.993**	**-47.972**

Om de grote investeringsopgave te kunnen financieren zal de schuldpositie van de gemeente de komende jaren sterk toenemen. De rentelasten die daaruit voortvloeien zijn verwerkt in deze begroting. In de paragraaf 3.4 'Financiering' zijn de uitgangspunten die gehanteerd zijn in deze begroting beschreven.

Reservepositie, weerstandsvermogen en kengetallen
De financiële gezondheid van de gemeente Ouder-Amstel is op peil. De afgelopen jaren is de algemene reserve flink aangevuld. Met het positieve resultaat van 2025 bedraagt de hoogte van de algemene reserve nu € 11,4 miljoen. Voor een overzicht van de reserves en het meerjarige verloop, verwijzen we u naar hoofdstuk 5.3 'Reserves'.

Een goed gevulde algemene reserve is belangrijk om plotselinge tegenvallers op te kunnen vangen, zonder dat de gemeente direct hoeft te bezuinigen. De mate waarin een gemeente plotselinge tegenvallers op kan vangen is uitgedrukt in het ratio weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen van de gemeente Ouder-Amstel wordt gekwalificeerd als 'uitstekend'.

Om de financiële gezondheid van de gemeente verder te kunnen beoordelen zijn er een aantal kengetallen. In onderstaande tabel zijn het weerstandsvermogen en de financiële kengetallen weergegeven. Daarbij wordt aangegeven hoe deze kengetallen worden beoordeeld volgens de landelijke normering. In de paragraaf 3.2 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' is de totstandkoming van het ratio weerstandsvermogen en een uitgebreide toelichting op de kengetallen opgenomen.

Belangrijke financiële kengetallen	B 2027	Beoordeling
Ratio weerstandsvermogen	2,27	Uitstekend
Netto schuldquote (excl. Verstrekte leningen)	-8,5%	Voldoende
Netto schuldquote (incl. verstrekte leningen)	-10,8%	Voldoende
Solvabiliteitsratio	44,9%	Matig
Grondexploitatie	0,0%	n.v.t.
Structurele exploitatieruimte	1,4%	Voldoende
Belastingcapaciteit	113,1%	Onvoldoende

Woonlasten 2027
De woonlasten stijgen in 2027 met 2,48% voor een gemiddeld meerpersoonshuishouden. Dit betekent een stijging van € 29,91 ten opzichte van 2026. Deze stijging wordt veroorzaakt door een hogere afvalstoffenheffing. Om inwoners tegemoet te komen wordt de OZB voor een gemiddeld huishouden gelijk gehouden, ondanks een verwachte stijging van de WOZ-waarden. Verder blijft ook de rioolheffing gelijk. Voor details over de lokale heffingen verwijzen we u naar paragraaf 3.1 'Lokale heffingen'.

Juridische grondslag
- De financiële verordening Ouder-Amstel 2023
- Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten

Duurzaamheid
n.v.t.

Participatie
n.v.t.

Communicatie
De Programmabegroting 2027-2030 is, na vaststelling door de gemeenteraad, digitaal beschikbaar via www.financielestukken.ouder-amstel.nl.

Realisatie en vervolg
Na vaststelling door de raad moet de Programmabegroting 2027-2030, in het kader van het provinciale toezicht, voor 15 november 2026 worden verzonden aan de provincie Noord-Holland.

Bijlagen
Bijlage 1: Nieuwe programma-indeling

Programma's (ter vaststelling)	Deelprogramma's
Samenlevingszaken	Werk, Inkomen en Meedoen; Jeugdzorg; Onderwijs; Maatschappelijke ondersteuning; Gezondheid en Welzijn Sport en Cultuur Asiel en Migratie
Ruimte	Wonen; Duurzaamheid en Klimaat; Ruimtelijke ordening; Mobiliteit en Bereikbaarheid; Openbare ruimte; Economie, Recreatie en Toerisme

Gebiedsontwikkeling en RO-projecten	Amstelvoorde; Werkstad OverAmstel; Entrada; Ruimtelijke projecten buiten de gebiedsontwikkeling
Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid	Bestuur; Dienstverlening; Veiligheid; Vastgoed
Baten en lasten buiten de programma's	Algemene dekkingsmiddelen; Overhead; Vennootschapsbelasting; Onvoorzien

Bijlage 2: Taakvelden per programma

Programma	**Taakvelden**
Samenlevingszaken	0.10 Mutaties reserves; 1.2 Openbare orde en veiligheid; 3.4 Economische promotie; 4.1 Openbaar basisonderwijs; 4.2 Onderwijshuisvesting; 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken; 5.1 Sportbeleid en activering; 5.2 Sportaccommodaties; 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproduct.. 5.4 Musea; 5.5 Cultureel erfgoed; 5.6 Media; 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie; 6.21 Toegang en eerstelijnsvoorz. WMO; 6.22 Toegang en eerstelijnsvoorz. Jeugd; 6.23 Toegang en eerstelijnsvoorz. Inte..; 6.3 Inkomensregelingen; 6.4 WSW en beschut werk; 6.5 Arbeidsparticipatie; 6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO); 6.711 Huishoudelijke hulp (WMO); 6.712 Begeleiding (WMO); 6.713 Dagbesteding (WMO); 6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal; 6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal; 6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk; 6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal; 6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal; 6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk; 6.791 PGB WMO; 6.792 PGB Jeugd; 6.821 Jeugdbescherming; 6.91 Coördinatie en beleid WMO; 7.1 Volksgezondheid
Ruimte	0.10 Mutaties reserves; 0.2 Burgerzaken; 0.64 Belastingen overig; 0.8 Overige baten en lasten;

	2.1 Verkeer en vervoer; 2.2 Parkeren; 3.1 Economische ontwikkeling; 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen; 3.4 Economische promotie; 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie; 7.2 Riolering; 7.3 Afval; 7.4 Milieubeheer; 7.5 Begraafplaatsen en crematoria; 8.1 Ruimte en leefomgeving; 8.3 Wonen en bouwen
Gebiedsontwikkeling en RO-projecten	0.10 Mutaties reserves; 8.3 Wonen en bouwen
Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid	0.1 Bestuur; 0.10 Mutaties reserves; 0.2 Burgerzaken; 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden; 0.4 Overhead; 1.1 Crisisbeheersing en brandweer; 1.2 Openbare orde en veiligheid; 5.2 Sportaccommodaties; 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie; 8.3 Wonen en bouwen
Baten en lasten buiten de programma's	0.10 Mutaties reserves; 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden; 0.4 Overhead; 0.5 Treasury; 0.61 OZB woningen; 0.62 OZB niet-woningen; 0.63 Parkeerbelasting; 0.64 Belastingen overig; 0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen; 0.8 Overige baten en lasten; 0.9 Vennootschapsbelasting; 3.4 Economische promotie